Vystoupení studentů Lauderových škol při Židovské obci v Praze,

na slavnostním shromáždění

u příležitosti

Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti

Senát, Hlavní sál, 27. ledna 2011

Klíčová a těžko nahraditelná autentičnost historie odchází s lidmi, kteří dané události prožili osobně. Druhá světová válka byla válkou extrémní. Byl to konflikt, který nerozséval smrt jen na bojištích, ale stejně tak na okupovaných územích daleko od fronty, kde represe namířené proti civilnímu obyvatelstvu neznalo mezí. Dvě třetiny obětí druhé světové války byli civilisté. Vrcholem organizované genocidy pak bylo vyvraždění šesti miliónů Židů. Každý, kdo tuto dobu zažil, si z ní odnesl většinou silné vzpomínky. Miliónům lidí pak v základech změnila život. Všude kolem nás jsou lidé, kteří měli takový osud. Není proto těžké se setkávat stále s tímto konfliktem. I když dnes už stále méně a méně. Druhá světová válka tak změnila v základech i samotnou Evropu, jež měla být po válce postavena na demokratických principech s maximální tolerancí vůči všem jejím obyvatelům, aby se zabránilo dalším válkám. Bohužel se to celé Evropě nepodařilo. Země bývalé Jugoslávie se z války a genocidy, která zde proběhla v 90. letech 20. století a ve své rétorice si nezadala s tou nacistickou, budou vzpamatovávat ještě mnoho let. Stále jsou zde evropské státy, jejichž vlády mají prvky autoritářství nebo diktatury. A nikdo nemůže zaručit, že Česká republika bude kráčet už navždy cestou demokracie a míru.

Pro generaci nepoznamenanou osobními zkušenostmi takových tragedií a událostí to znamená velkou odpovědnost. Musí dobře poznat svou minulost, chtít se z ní ponaučit a pochopit příčiny a důvody. Aby však všichni byli takto zodpovědní, je bohužel naprosto nereálné. Stejně tak, aby byli všichni slušní a měli úctu a respekt k jiným a měli dostatek empatie. Pak by jistě nebyly žádné konflikty. Naléhání na

odpovědnost a slušnost nezabrání násilí a bezpráví. Důvody nenávisti jsou vždy velmi hluboko a musí se jim předcházet. Ne jim pak vyhrožovat.

Formování člověka k respektu a slušnosti vůči okolí je klíč, jak předcházet. Vzdělání a setkávání se s co nejvíce různorodými věcmi je jediným způsobem, jak přirozeně u člověka vzbudit respekt vůči jinému, schopnost uvažovat dál, než za stěnu svého obýváku, je to přirozený způsob, jak budovat zdravou demokracii. Jsme rádi, že i my, generace, která brzy ukáže, jak dokáže obstát v těchto obtížných otázkách, můžeme zde za sebe říct těchto několik svých postřehů a pocitů. Přejeme si, aby naše generace, která se bude sice potýkat opět s jinými problémy, než generace předchozí, ale které budou ve své podstatě podobné kvůli potřebě je řešit odpovědně, perspektivně a demokraticky, se rozhodovala na jiných základech, než ta společnost, která se před více než 65 lety dopustila takových zvěrstev. A jako společnosti, které páchali a páchají bezpráví stále.